

Avrupa Ülkeleri Perspektifinden Şehir Eşleştirme Town-Twinning from European Countries Perspective

Zuhal ÖNEZ ÇETİN¹

Öz

Amaç: Bu araştırmanın amacı, Avrupa’da şehir eşleştirme sürecinin, başlangıcından bugüne tarihsel olarak incelenmesi ve 2020 dönemi Vatandaşlar için Avrupa Programı (*Europe for Citizens Programme*) çerçevesinde desteklenen Avrupa Birliği ülkelerinin şehir eşleştirme kapsamında ürettikleri şehir eşleştirme projelerinin öne çıkan konularının araştırılmasıdır.

Tasarım/Yöntem: Araştırmada öncelikle Avrupa’da şehir eşleştirme süreci tarihsel gelişimi doküman analizi yöntemiyle araştırılmıştır. Ayrıca, Vatandaşlar için Avrupa Programı 2020 dönemi birinci ve ikinci dönem başvuruları incelenmiştir. Vatandaşlar için Avrupa Programı çerçevesinde şehir eşleştirme programında 2020 yılı döneminde Avrupa Birliği ülkelerinin 25.000 Euro maksimum AB hibesi alan projeleri detaylı olarak incelenmiştir.

Bulgular: Çalışma sonucunda, Vatandaşlar için Avrupa Programı’nın 2020 yılı ilk ve ikinci dönem başvurularında başarılı olan Avrupa Birliği ülkeleri projelerinde ortak konuların Avrupa’nın geleceği, katılım, çevre, çocuk ve dayanışmaya ilişkin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sınırlılıklar: Çalışmanın belirli bir dönemdeki şehir eşleştirme projelerini incelemesi ve çalışmada sadece Avrupa Birliği ülkelerinin şehir eşleştirme projelerinin araştırılması araştırmanın sınırlılıklarıdır.

Özgünlük/Değer: Çalışma, Avrupa’da şehir eşleştirme süreci ve son dönemde Avrupa Birliği ülkelerinin ürettikleri şehir eşleştirme projelerinin hangi konularda ön plana çıktığı ile ilgili konularda akademik literatüre katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Şehir-Eşleştirme, Avrupa, Avrupa Ülkeleri, Vatandaşlar için Avrupa Programı

Abstract

Purpose: The objective of this research is to search the town twinning process in Europe from the beginning to today historically and to investigate the prominent issues of the town twinning projects produced by European Union countries within the scope of town twinning supported within the scope of the 2020 period Europe for Citizens Programme.

Design/Methodology: In the research, firstly, the historical development of the town twinning process in Europe was searched by the method of document analysis. Additionally, applications for the first and second periods of Europe for Citizens Programme 2020 were examined. Within the scope of Europe for Citizens Programme, the projects of European Union countries that received a maximum EU grant of 25.000 Euros in the period of 2020 in the town twinning program were examined in detail.

Findings: In the result of the study, it has reached the conclusion that the common issues in the projects of European Union countries that were successful in the applications of the Europe for Citizens Programme in the first and second terms of 2020 are related to the future of Europe, participation, environment, children and solidarity.

Limitations: The limitations of the study are the study examines the town twinning projects in a certain period and only the town twinning projects of the European Union countries are investigated in the study.

Originality/Value: The study will contribute to the academic literature on the town twinning process in Europe and the topics on which the town twinning projects produced by the European Union countries have come to the fore.

Keywords: Town-Twinning, Europe, European Countries, Europe for Citizens Programme

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Uşak Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kamu Yönetimi Bölümü, zuhal_cetin@usak.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4241-1487

1. GİRİŞ

Yirminci yüzyılın son yirmi yıllık döneminde kentler uluslararası ilişkiler konusunda aktif katılımcılar haline gelmişlerdir ve buna ilişkin üç neden sıralamak mümkündür: Kentleşme, tüm gelişmekte olan ülkeler için büyüyen bir eğilim durumundadır; küreselleşme, kentlerin dünyada belirleyici konumlarının daha açık bir şekilde tanınmasına neden olmaktadır; kent yönetimleri uluslararası bağlantılar geliştirmek adına girişimlerde bulunmakta ve amaçları da dünyadaki konumlarını muhafaza etmek ve gelecekte sosyal ve ekonomik refahlarına katkıda bulunmaktadır (Habitat & UTO/FMCU, 2001: 5). Dünyada, çeşitli sosyal bölgesel topluluklar eşleştirme ilişkileri gerçekleştirmiş bulunmakta ve bunların büyük çoğunluğunu belediyeler oluşturmaktadır. Paris, Londra, Berlin ve New York City içerisindeki eyaletler, iller, bölgeler, ilçeler veya eşdeğerleri, kentsel mahalleler de eşleştirme sürecinde aktif oyuncular olarak yer almaktadırlar (Zelinsky, 1991: 4).

Kent işbirliklerinin önemli hale geldiği günümüzde, kentler arasında uygulanmakta olan şehir eşleştirme programlarının önemi giderek artmaktadır. Eşleştirme kavramsal olarak, Cooper (1984: 2) tarafından gelişmekte olan bir ülkede faaliyetlerini yürütmekte olan bir kuruluş ile dünyanın farklı bir yerinde benzer bir kuruluş ancak diğer kuruluşa nazaran daha olgun olan bir kuruluş arasındaki profesyonel bir ilişki olarak tanımlanabileceğini belirtmektedir. Buna ek olarak, şehir eşleştirmenin iki şekilde ifadesi bulunmaktadır: Birincisi nesnel olarak var olan mekânsal-tarihsel özellikler şeklinde, belirli mekânsal bir alana özgü ve paylaşılan ekonomik, sosyal ve politik süreçlerle ilgili ortak kökenleri ve paylaşılan genleri ortaya koymaktadır. İkincil olarak, şehir eşleştirme mevcut ilişkilerin organizasyonuna ilişkin bir şehir stratejisidir (Jańczak, 2017: 479).

Bu doğrultuda, kültürel ve tarihi bağları ortak olan ülkelerin aralarında çok sayıda eşleştirme bulunmakta ve bu eşleştirmelerin büyük bir kısmı birbirlerine ortak sınırları bulunan ülkelerin yetkililerinin bir araya gelmelerini sağlamaktadır. Bu kapsamda, bazı ülkelerin eşleştirmeye ilişkin olarak daha aktif konumda yer aldıkları görülmektedir. Fransa ve Almanya gibi ülkelerin eşleştirmelerin sayısının yüksek olduğu ve bu ülkeleri de İtalya, Polonya, Birleşik Krallık gibi ülkeler izlemektedir (Council of European Municipalities and Regions, 2007: 4). Avrupa'ya bakıldığında, 1950'lerde şehir eşleştirme hareketinin başladığı görülmekte ve şehir eşleştirme birçok konuda araç rolü üstlenmektedir. Şehir eşleştirmenin bir araç rolü üstlenerek destek olduğu konuları şu şekilde sıralamak mümkündür: Avrupa kimliğini teşvik etmek, sivil katılımı güçlendirmek, yeni kültürler keşfetmek, önyargılarla mücadele etmek, kültürlerarası alışverişler. Bu kapsamda, yerel yönetimlere sağladığı yararlar ise ortak ilgi alanlarına ilişkin en iyi uygulamaların paylaşılması ve uzmanlık ve bilgi alışverişinde bulunmalarına yöneliktir (Local & Regional Europe White Paper, 2011: 24). Çalışma kapsamında, ilk olarak şehir eşleştirme kavramsal olarak detaylı bir şekilde incelenmiş ve kentler arası işbirliğine yol açan nedenler, şehir eşleştirmenin kapsamı, amaçları ve faydaları, şehir eşleştirmede faaliyet türleri ve ülkelerin şehir eşleştirme süreçleri ve şehir eşleştirme sürecinde başarı unsurları üzerinde durulmuştur. İkinci olarak, çalışmada, Avrupa'nın şehir eşleştirmeye ilişkin süreci tarihsel olarak incelenmiştir. Çalışmada, üçüncü aşamada, Avrupa ülkelerinin genel olarak şehir eşleştirmede iyi uygulama örneklerine değinildikten sonra Vatandaşlar için Avrupa Programı (*Europe for Citizens Programı*) kapsamında Avrupa ülkelerinin 2020 yılındaki şehir eşleştirme projelerinin daha çok hangi konulara doğru yöneldikleri araştırılmıştır. Sonuç bölümünde, Avrupa ülkelerinin şehir eşleştirme süreçlerine ilişkin genel öneri ve tespitlerde bulunulmuştur.

2. KENTLER ARASI İŞBİRLİĞİ KAPSAMINDA ŞEHİR EŞLEŞTİRME KAVRAMI

Kentler arasındaki işbirliği (*city to city cooperation*)'ni tetikleyen faktörlere ilişkin olarak, kentler arasındaki işbirliğinin kentlerin kendilerine özgü menfaatlerini izlemek için stratejik bir araç olarak düşünülmesi, kentlerin uluslararası ölçekte katılımını tetikleyen çok sayıda faktörü belirlemeye imkân tanımaktadır (Council of Europe, 2015: 8). Kentler arasındaki işbirliğine sebebiyet veren faktörler üç önemli yaklaşım çerçevesinde açıklanmaktadır. Bunlardan ilk yaklaşım olan faydacı yaklaşım açısından, kentler çıkarlarını muhafaza etmek ve destek olmak adına diplomasi girişimlerinde bulunurlar. İkincil olarak, katılım yaklaşımı çerçevesinde, kentler vatandaş aktivizmine (*citizen activism*) yanıt verebilmek adına kent işbirliklerine katılabilirler, toplum belediye temsilcilerini uluslararası bir perspektif çerçevesinde eylem ve faaliyet üstlenmelerini isteyebilirler. Son olarak, dayanışma yaklaşımı kapsamında kent işbirlikleri belediyelerin cevap verme gereksinimini

hissettiği dayanışma sınırlarından (*solidarity bounds*) kaynaklı olabilir (Council of Europe, 2015: 8). Ayrıca, dış faktörler kentler arasındaki işbirliğinin kapsam ve türüne etki etmektedir ve bu faktörler yasal ve idari çerçeveler, kaynakların kullanılabilirliği, merkez ve çevre bölünmesi (*centre-periphery divide*), katılım ve temsil ve uluslararası ağlar olarak sıralanmaktadır (Council of Europe, 2015: 9-10).

Eşleştirme ya da kardeşlik düzenlemeleri genel olarak belediye başkanları aracılığıyla imzalanan yazılı bir anlaşmaya dayalı mutabakat zaptı temelinde bulunmakta ve iki şehrin kendi aralarındaki resmi mutabakat anlaşmaları olarak geniş dostluk beyanları, spesifik iş işbirliği, çevre, eğitim gibi konulara ilişkin ortaklıklara dair anlaşmalara dayalı olabilmekte ve bu anlaşmalar iki şehir arasında özel bir tür ilişkiyi belirtmek üzere oluşturulmaktadır (Acuto vd., 2016: 5).

şehir eşleştirme ya da kardeş şehir olarak ifade edilmekte olan kavram, iki ya da daha çok şehir arasında kurulabilen ve her türlü ilişkiyi içerebilen bir kavramdır ve eşleştirmeye dayalı ilişkiler iletişim kurmak ve deneyim paylaşmayı içerebileceği gibi daha gelişmiş bir ortaklık ve işbirliğini de kapsayabilmektedir. Bu doğrultuda, şehir eşleştirmenin genel amaçları şu şekilde belirtilmektedir; toplulukları ve kentleri birbirlerine daha yakın hale getirmek, bu sayede kapsayıcı ve katılımcı bir şekilde gelişmelerine yarar sağlamak ve uzun bir periyotta dünya barışı ve sürdürülebilir kalkınmaya hizmet etmektir (Twinning Tool, 2021). Ayrıca, şehir eşleştirme uygulamalarının odak noktaları araştırma ve geliştirme, kriz yönetimi, teknoloji transferi, yerel ekonomik gelişme, sosyal gelişme, politika geliştirme, çevre koruma, teknik bilgi alişverişi, iyi yönetim, ademi merkezizetilik ve kültürler arası değişim olarak ifade edilmektedir (The Handbook of Town Twinning, 2019: 7).

Bu kapsamda, Joenniemi ve Jańczak (2017: 423) şehir eşleştirmeye ilişkin iki kategoriyi açıklamaktadırlar: İlki bir sınır içerisinde yer alan ve birbirlerine doğrudan komşu olan kentlere ilişkin bulunmakta ve bu kapsamdaki eşleştirme ortak tarihsel kökenleri ve mevcut karşılıklı ilişkileri, gelecekteki işbirliği potansiyelleri konularıyla alakalı bulunmaktadır. İkinci eşleştirme kategorisiyse devlet sınırlarını aşmakta olan bir kimlik geliştirmede yaratıcı bir yaklaşım kullanan ve bu kapsamda uluslararası ilişkiler alanına giren örnekler ön plana çıkarılmaktadır (Joenniemi & Jańczak, 2017: 423).

Gelişmekte olan ülkelerdeki kurumların dünyanın farklı bölgelerinde yer alan birbirlerine benzer fakat olgunluk olarak daha üst seviyede yer alan kuruluşlarla eşleştirilmesi personeli eğitme, yönetim teknikleri oluşturma ve bilgi aktarımı konularında etkili olmakta; çalışan varlıklar arasındaki profesyonel ilişkiler zamanla esneklik ve tamamlayıcılık gibi faydalar sunmaktadır (Cooper, 1984: iii). Bu doğrultuda, şehir eşleştirmenin yararlarının belirli konuları kapsadığı belirtilmektedir. Kapasite geliştirme çerçevesinde, bilgi ve beceri aktarılması vasıtasıyla eşleştirmeye dahil olan kuruluşların daha güçlü hale gelmelerine imkan tanıyabilir. Buna ek olarak, en iyi uygulamaların değişimi kapsamında eşleştirme vasıtasıyla etkili olan politika, teknik ve müdahaleler tespit edilip bunlara ilişkin bilginin yayılımına imkân sağlanabilir. Ayrıca, etkililik çerçevesinde, belirli bir girişimde ortaklık yapmayı kapsayan eşleştirme daha etkili ve daha güçlü programlarla sonuçlanabilir. Ağ oluşturma kapsamında, eşleştirme kartopu etkisi yoluyla daha büyük ağ yaratılmasına faydası olabilir, eşleştirmeye katılan kentler birbirlerinin halihazırdaki ağlarına maruz kalır. Son olarak, dayanışma çerçevesinde, eşleştirme daha geniş bir topluluğa aidiyet hissi oluşumuna katkı sağlar (WHO Regional Office for Europe, 2001: 2-3). Ayrıca, şehir eşleştirmenin sağlayabileceği katkıları, Handley (2006: 6-8) üç başlık çerçevesinde şu şekilde ifade etmektedir: Yerel yönetimin avantajları hizmet sunumunu ve problem çözmeyi iyileştirmek, küresel ve Avrupa farkındalığını arttırmak, AB finansmanına erişim, personel gelişimi ve eğitimi, üye geliştirme ve eğitim; bireyler arası faydalar hoşgörüyü teşvik etmek ve anlayışı arttırmak, daha güçlü topluluk ortaklıklarını teşvik etmek, gençlik faaliyetlerini geliştirmek; genel faydalar toplum refahını teşvik etmek, kamu bilinci ve öğrenme, eğitim, ekonomi ve iş geliştirme ve küresel bir fark yaratmak.

şehir eşleştirme farklı türlerde gerçekleşmekte ve faaliyetler genel olarak bilgi alişverişleri, teknik değişimler, belirli girişimler üzerinde işbirlikleri ve eğitim değişimleri şeklinde dört kategoride olabilmektedir (WHO Regional Office for Europe, 2001: 3). Buna ek olarak, şehir eşleştirme kapsamında uygulanabilecek faaliyetler şu şekilde de belirtilmektedir: Uluslararası standartların geliştirilmesi, analiz, izleme ve değerlendirme faaliyetleri, çalışma ziyaretleri, yenilikçi bilgi sistemlerini paylaşma, personel değişimi, kapasite geliştirme faaliyetleri, mevzuatın daha iyi hale getirilmesi, ortak, yöntem, araç ve kılavuzlar oluşturmak, bilgi ve teknik bilgi değiş tokuşu amacıyla

iletişim ağları inşa etmek, proje uygulaması ve düzenli etkinlikler (The Handbook of Town Twinning, 2019: 7-8).

Bu doğrultuda, kentler arası işbirliği için proje yönetimi çerçevesindeki analitik adımlar: Problemlerin tanımlanması, hedeflerin belirlenmesi, eylemlerin tanımlanması, etkilerin tanımlanması, göstergeler geliştirilmesi ve izleme ve değerlendirme çerçevesinin tasarlanmasından oluşmaktadır (Council of Europe, 2015: 42-43). Buna ek olarak, Handley (2006: 12) ortaklık kurmanın adımlarını gerekçenin anlaşılması, desteğe sahip olduğundan emin olunması, bir ortak bulunması, ortaklık ilişkisinin resmileştirilmesi, ortaklığın artırılması ve izleme olarak ifade etmektedir.

İki toplumdaki belediye başkanları ya da en yüksek seçilmiş ya da atanmış yetkililer ortaklığı oluşturan bir mutabakat belgesi (*memorandum of understanding*) imzaladıkları zaman kardeş şehir ilişkisi resmi şekilde kurulmuş olmaktadır ve bu ortaklık uzun bir sürecin sonucu olarak ortaya çıkmakta ve bu süreç yerel kardeş şehir organizasyonu ile beraber belediye ve diğer yerel ilgili kurumları içermektedir. Şehir eşleştirme ya da kardeş şehir basamakları şu aşamalardan oluşmaktadır: Planlama Süreci, Araştırma Süreci (nüfus boyutu, coğrafya, endüstriler, akademik kurumlar, kültürel kurumlar, önceden var olan ilişkiler ve tarihsel bağlantılar), İletişim Hattı Geliştirme, Yazışma Aşaması, Ortaklık Sözleşmesini Geliştirme, İmza Töreni, Uygulama ve Değerlendirme (Sister Cities International, 2017: 1-3). Şehir eşleştirme basamakları ya da proje yönetimi çerçevesindeki analitik adımlara ek olarak şehir eşleştirmede başarıyı sağlayacak olan belirli unsurlar bulunmaktadır.

Şehir eşleştirme sürecinde başarının on anahtarı şu konularla sıralanmaktadır: Doğru ortaklar bulunmalı, vatandaşlar ve tüm toplum sürece katılmalı, bir Avrupa boyutu sürece eklenmeli, ortak hedefler tespit edilmeli, bir destek yapısı oluşturulmalı, okullar ve gençlerle çalışılması gerekli, günümüzün temel problemlerine değinilmeli, sürdürülebilir bir ilişki planlanmalı, geleceğe odaklanılmalı ve yeni değişimlerin temeli yaratılmalı, bir bütçe oluşumu sağlanmalı ve mali durum değerlendirilmelidir (Local & Regional Europe, 2021a). Buna ek olarak, şehir eşleştirme sürecinde başarının unsurları şu başlıklarla da ifade edilmektedir: Bağlılık, çok düzeyli katılım, uzmanlık, esneklik, uygunluk, takip etmek, olumlu iş ilişkisi (Ouchi, 2004: 14). Son olarak, eşleştirme uygulamasında ortak seçimi öncesinde göz önünde bulundurulması gerekli olan şehrin büyüklüğü, coğrafi yakınlık, ana ekonomik faaliyet, tarihi-kültürel bağlar, eğitimsel ve kültürel değişimler ve siyasi teşvikler gibi eşleştirmenin başarılı sonuç vermesini etkileyen kriterler söz konusu bulunmaktadır (Hellenic Republic, 2007: 33).

3. AVRUPA'DA ŞEHİR EŞLEŞTİRME

Çalışmada, Avrupa'da şehir eşleştirme başlığı kapsamında, Avrupa'da şehir eşleştirmenin tarihsel seyri, Avrupa şehir-eşleştirme iyi uygulama örnekleri ve Vatandaşlar için Avrupa Programı ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

3.1. Avrupa'da Şehir Eşleştirmenin Tarihsel Seyri

Son yirmi yıllık dönemde, şehir eşleştirme Avrupa'da popüler durumda bulunmakta ve şehir eşleştirme Batı Avrupa ve İskandinav ülkeleri arasındaki uzun süreli işbirliğini kapsamakla birlikte post-sosyalist devletleri de içermektedir. Bu çerçevede, çok sayıda Avrupa belediyesi eşleştirmeyi sürdürülebilir kalkınmayı mümkün kılmak ve yerel problemlere çözüm üretebilmek adına bir araç niteliğinde değerlendirmektedir (Joenniemi & Serguinin, 2011a: 120).

Şehir eşleştirme uygulaması 1950'li yıllarda Avrupa'da başlamıştır. Avrupa'yı yıkıcı bir savaştan korumak ve tüm Avrupa ülkeleri arasında genel barış ve bütünlüğü teşvik etmek amacıyla II. Dünya Savaşı'ndan sonra çeşitli bölgesel örgütler kurulmuş ve bu örgütler farklı belediyelerden bireyleri çeşitli kültürel ve dostluk etkinlikleriyle bir araya getirmiştir. Bu örgütler zaman içerisinde Avrupa belediyeleri arasında sosyal ve ekonomik ilişkileri desteklemiştir (Ouchi, 2004: 2). Bu kapsamda, eşleştirmenin erken bir uygulaması 1947 yılında Bristol Konseyi tarafından gerçekleştirilmiştir; 1947'de Bristol Konseyi 5 destekçi vatandaşı Hanover'a iyi niyet misyonu ile göndermiş ve bu uygulamayı Bordeaux-Bristol ile Velettes-sur-mer- Greenock izlemiştir. İlgili dönemden bu yana, şehir eşleştirme kurumu ve Avrupa fikrinin yayılımı birlikte ilerlemekle beraber, bu ilerlemeyi Birleşik Şehir Örgütü (UTO) ve Belediyeler ve Bölgeler Konseyi (CEMR/ Council of Municipalities and Regions) desteklemiştir (Hellenic Republic, 2007: 19-20).

Bu kapsamda, Şehir eşleştirme hareketi 1945 sonrası, Avrupa'nın savaŐ nedeni ile paralanmayacağını taahhüt eden vatandaşların ve belediye başkanlarının desteği ile baŐlangıcı sağlanmış ve kısa bir periyoda kadar eşleştirmelerin büyük bir çoğunluğu savaŐla bölünmüş ölkelerin Őehirleri arasında gerçekleşmiştir. EŞleştirme hareketinin desteklenmesi 1951 tarihinde Avrupa Belediyeler Konseyi'nin (*Council of European Municipalities*) temel alanlarından biri olarak belirtilmekte ve 1950'li yıllarda eşleştirme aralığında ve sayılarında bir artış söz konusu bulunduğu ifade edilmektedir (Local & Regional Europe, 2021b). 1951 yılında elli belediye başkanı güç birliği yaparak Avrupa'yı inşa etme girişimine yerel boyutu eklemiŐtir ve gönüllü organizasyon olan Belediyeler ve Bölgeler Konseyini (CEMR) kurmuŐtur. 1957 tarihinde, Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi (CLRAE) yerel yönetimlerin Avrupa fikrinin yayılmasına dahil edilmesi ile alakalı Raporu kabul etmiştir (Hellenic Republic, 2007: 20). 1951 yılında kurulan CEMR en geniş Avrupa yerel ve bölgesel yönetim birliği olarak nitelendirilmekte ve çalıŐmalarının; belediyeler ve bölgeler üzerinde etkiye sahip bulunan tüm alanlarda Avrupa politikasını ve mevzuatını etkilemek ve Ulusal temsilci birlikleri aracılığıyla Avrupa yerel ve bölgesel yönetimleri arasında tartıŐma ve işbirliği oluŐturmak amacıyla bir forum sağlanması olarak belirtilmektedir (Vilar, 2021: 3-6).

İlk eşleştirme anlaşmaları I. Dünya SavaŐ sonrası kaydedilmiştir ve yerel yönetimlerin uluslararası temaslarında artış sağlanmasıysa II. Dünya SavaŐ sonrası gerçekleşmiştir. Avrupa vatandaşları ve siyasetçilerinin bütüncül ve barıŐçıl bir Avrupa vizyonunu oluŐturabilmek için Avrupa'da yer alan ölkeler arasında yakın derecede bağlar kurmanın bir ihtiyaç olduğunu fark ettikleri belirtilmektedir. Bu bağlamda, eşleştirmenin Avrupa ölkelerinin ortak problemlere karşı bir arada baŐa çıkabilmelerine ve vatandaş ve karar vericiler arasında dost ilişkileri oluŐturulmasına imkân sağladığı ifade edilmektedir. Şehir eşleştirmenin temel değerleri Avrupa vatandaşlar ve halkları arasında işbirliği, dostluk ve karşılıklı anlayış olarak belirtilmektedir (Cities, 2015: 3).

EŞleştirme uygulamalarının, özellikle 1980'lerin baŐlarında kısmi olarak teknik yardım olarak bilinmekte olan o dönemki geleneksel kalkınma işbirliği formunun sonuçlarından yeterli derece memnun olunmamasından kaynaklanan bir gelişme olarak görülebileceği belirtilmektedir (Jones & Blunt, 1999: 384). 1988 yılında Avrupa Parlamentosu, Nicole Fontaine tarafından hazırlanan EŞleştirme Raporu'nu kabul etmiştir ve İlgili Rapor' da eşleştirmenin Avrupa'nın birleşmesi idealini desteklediğini ve bir Avrupa kültür ağının yaratılmasına fayda sağladığı belirtilmektedir. Fontaine hazırladığı Rapor'da eşleştirmelerin genişlemesinde karşılaşılan problemleri coğrafî mesafeler, dil sorunları, küçük ölçekli belediyeler, girişimlerin eşitsiz dağılımı olarak sıralamaktadır (Hellenic Republic, 2007: 21).

1993 yılında Avrupa Komisyonu eŐleşmiş Şehirler tarafından yürütölen ve bir önceki yıl topluluk hibesi alan en değerli eşleştirme projeleri adına bir ödöl oluşturma kararı almıŐtır. Bu ödüller "Şehir EŞleştirmenin Altın Yıldızları" (*Golden Stars of Town Twinning*) olarak isimlendirilmekte ve her yıl Komisyon Genel Sekreterliği tarafından ödüller sunulmaktadır. Bu ödüllerin Avrupa entegrasyonuna olan bağlıklarını net bir Şekilde ortaya koymakta olan, Avrupa Birliği'nin içerisinden ve dıŐından bireyleri bir araya getiren, bu doğrultuda Avrupa vatandaşları arasında yakın ilişkiler kurmaya faydalı olan kentlere verildiği belirtilmektedir (European Commission, 1997: 15). Buna ek olarak, Avrupa Komisyonu (*European Commission/ EC*) EŞleştirme GiriŐimi 1998 yılında başlamıştır ve bu girişimin amacı aday ölkelerin Avrupa Birliğine katılım sürecini daha kolay hale getirmektir. Aday ölkelerin tüm AB üyelerini bağlamakta olan ortak yükümlölük ve yetkileri benimsemeleri ve uygulamaları adına ilgili ölkelerin AB ye katılım öncesi idari ve kurumsal kapasitelerini güçlendirmeleri ve geliŐtirmeleri gerekliliği ifade edilmektedir. Avrupa Komisyonu eşleştirme sürecini aday ölkelere katılım öncesi destek imkânı sunmanın aracı olarak kullanmıŐtır (Ouchi, 2004: 7).

Bu kapsamda, eşleştirme projeleri, aday ölkelerin AB yükümlölüklerini üstlenmeye hazır hale gelebilmeleri adına güçlü kurumsal kapasite oluŐturmak üzere düzenleme konusu edilmektedir ve bu amaçla projelerin özellikleri Şu Şekilde belirtilmektedir (Ouchi, 2004: 8);

- EŞleştirmenin hedefi sonuç odaklı bulunmaktadır ve projeler belirgin ve garantili sonuçlar verecek Şekilde oluŐturulmuŐtur.

- Eşleştirme (*Twinning*) proje temelinde çalışmakta ve taraflar belirli bir projeyi ortaklaşa uygulamakta, ayrıntılı bir çalışma programı ve bu programı başarmasının yolları üzerinde önceden anlaşma sağlarlar.
- Avrupa Komisyonu ve her aday ülke tarafından bir ihtiyaç değerlemesi gerçekleştirilmekte ve bu değerlemedeki amaç AB tarafından belirlenen önceliklerle aday ülkenin ihtiyaçlarını eşleştirmeye destek olabilmektir; AB üye ülkeleri, bir projede belirlenen ihtiyaçların karşılanması amacı ile yöntemler önermeye davet edilir.
- Projeler, projenin kapsadığı zaman dilimi boyunca Avrupa Komisyonu tarafından izlenmekte ve projenin odak noktası Avrupa Komisyonu onayı ile ihtiyaca uygun bir şekilde ilgili projenin süreci kapsamında ayarlanabilmektedir.

Bu kapsamda, eşleştirme Avrupa Birliği ülkeleri ile sınırlı olmamakla birlikte Norveç ve İsviçre gibi ülkeler eşleştirmeye aktif olarak katılan ülkelerdir. Eşleştirmenin Avrupa Birliğinin 6 ülkesinden genişlemesinin her temel aşamasında pozitif yönde bir rolü olduğu ifade edilmektedir (Local & Regional Europe, 2021b). 2006 yılında CEMR üye dernekleri ile gerçekleştirilen 35 ülkeyi kapsayan bir araştırma, en az iki yerel yönetimi kapsayan 17.000 üzerinde eşleştirmenin Avrupa'da olduğu sonucunu ortaya koymaktadır (Council of European Municipalities and Regions, 2007: 3).

3.2. Avrupa Şehir-Eşleştirme İyi Uygulama Örnekleri

Bu kapsamda, şehir eşleştirmenin geleneksel türleri bulunmaktadır ve bu formlar eğitim, kültür ve spor gibi alanlar olarak sıralanmaktadır. Ayrıca, şehir eşleştirmede mesleki eğitim, engellilerin, göçmenlerin entegrasyonu, suçluluğun önlenmesi, çevresel koruma, işsizlikle mücadele, endüstriyel ve ticari faaliyetlerin teşviki, yeni teknolojilerin uygulanması gibi alanlarda girişimlerin başlatılabileceği ifade edilmektedir (European Commission, 1997: 23-26).

Ayrıca, şehir işbirliklerinde şehir uygulamalarının belirli özellikler temel alınarak karşılaştırılabileceği ve bu özelliklerin coğrafi yönelim (kuzey-kuzey, batı-doğu, kuzey-güney, güney-güney, küresel), bağlama yönetimi (*linking modality*) (bire bir, gruplar, ağ oluşturma), birincil işbirliği yapan taraflar (yerel yönetim hizmetleri, STK lar ve CBO lar, özel sektör, akademi, yerel otoritelerin ulusal dernekleri), kentsel yönetim sürecine odaklanma (teknik bilgi ve uzmanlık, strateji oluşturma/karar verme, değişim yönetimi/kurumsal reform), tematik odak (belediye finansmanı, çevre, altyapı ve hizmetler, sağlık, barınma/ barınak, istihdam/ekonomik kalkınma, güvenlik/afet yönetimi, sosyal kültürel) olabileceği ifade edilmektedir (Habitat & UTO/FMCU, 2001: 12). Avrupa'da şehir eşleştirme kapsamında çok sayıda ülke şehir eşleştirme uygulama örneği söz konusu bulunmaktadır.

Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi'nin (Council of European Municipalities and Regions, 2007) "Yarının Dünyası için Eşleştirme" Başlıklı Elkitabında, Avrupa'da şehir eşleştirmeye ilişkin iyi uygulama örnekleri Avrupa halkını bir araya getirmek, sanat ve kültür, gençlik, vatandaşlık, sosyal içerme, sürdürülebilir kalkınma, yerel hizmet sunumunun iyileştirilmesi, yerel ekonomik gelişme, dayanışma başlıkları çerçevesinde açıklanmaktadır. Çalışmada, Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi (Council of European Municipalities and Regions, 2007) tarafından iyi uygulama olarak gösterilen bazı şehir eşleştirme örnekleri üzerinde durulmaya çalışılacaktır.

Tablo 1: Avrupa Şehir Eşleştirme İyi Uygulama Örnekleri

Şehir Eşleştirme Konuları	Şehir Eşleştirme Kapsamında Eşleşen Ülkeler ve Ülke Kentleri
Avrupa Halkını Bir Araya Getirmek	Olivet (Fransa)- Bad Oldesloë (Almanya) kentleri Rotherham (Birleşik Krallık) ve Saint Quentin (Fransa) kentleri Gibuli (Letonya) ve Bramsnæs (Danimarka) kentleri Cardiff (Birleşik Krallık) ve Heilbronn (Almanya) kentleri
Sanat ve Kültür	Tata (Macaristan)-Svodin (Slovakya) ve Sovata (Romanya) kentleri Nancy (Fransa), Karlsruhe (Almanya) ve Lublin (Polonya) kentleri Kežmarok (Slovakya) ve Nowy Targ (Polonya) kentleri Jammerbugt (Danimarka) kenti, Kuusankoski (Finlandiya), Lindesberg (İsveç), Oppdal (Norveç), Altenholz (Almanya) ve Strzelce Krajenkie (Polonya) kentleri.
Gençlik	Leeds (Birleşik Krallık) ve Brno (Çek Cumhuriyeti) kentleri Kuusankoski (Finlandiya) ve Vologda (Rusya) Lasse (Avusturya), Strzyzow (Polonya) ve Briennon (Fransa) kentleri

Tablo 1 (Devamı): Avrupa Şehir Eşleştirme İyi Uygulama rnekleri

Şehir Eşleştirme Konuları	Şehir Eşleştirme Kapsamında Eşleşen lkeler ve lke Kentleri
Vatandaşlık	Halle (Belçika) ve Mouvoux (Fransa) ve Werl (Almanya) Alsómocsolád (Macaristan) ve Marefalva (Romanya) kentleri Stockport (Birleşik Krallık) ve Heilbronn (Almanya) kentleri
Sosyal İçerme	Leeds (Birleşik Krallık), Brno (ek Cumhuriyeti) ve Brasov (Romanya) kentleri Lahey (Hollanda) ve Varşova (Polonya) kentleri Carrickmacross (İrlanda) ve Carhaix-Plouguer (Fransa) kentleri
Sürdürülebilir Kalkınma	Ptuj (Slovenya), Burghausen (Almanya) ve Banska Stiavnica (Slovakya) ve Saint-Cyr-sur-Loire (Fransa) kentleri Sint-Truiden (Belçika) ve Duras (Fransa) kentleri Jurmala (Letonya), Anadia (Portekiz), Cabourg (Fransa), Eskilstuna ve Gävle (İsveç), Palanga (Litvanya), Pärnu (Estonya) ve Terracina (İtalya) kentleri Prešov (Slovakya) ve Remscheid (Almanya) kentleri
Yerel Hizmet Sunumunun İyileştirilmesi	Heumen (Hollanda) ve Csorna (Macaristan) kentleri Zutphen ve Deventer (Hollanda) ve Tartu (Estonya) kentleri Viborg (Danimarka) ve Marijampole (Litvanya) kentleri
Yerel Ekonomik Gelişme	Barcelona (İspanya) ve Saraybosna (Bosna Hersek) kentleri Jammerbugt (Danimarka) ve Strzelce Krajenkie (Polonya) toplulukları Ede (Hollanda) ve Chrudim (ek Cumhuriyeti) kentleri
Dayanışma	Allschwil (İsviçre) ve Blaj (Romanya) kentleri Vlist (Hollanda) ve Bac (Sırbistan) kentleri

Kaynak: Council of European Municipalities and Regions, 2007: 6-21

Tablo 1’de de görüleceği üzere Fransa, Almanya, Letonya, Danimarka, Slovakya, Romanya, Polonya, Finlandiya, Norveç, Avusturya, Belçika, Macaristan, Hollanda, Litvanya, İtalya, İsveç, İspanya, Bosna Hersek ve Sırbistan gibi çok sayıda ülke kentinin Şehir eşleştirme uygulamaları bulunmakta ve bu uygulamalar iyi uygulama rneği olarak gösterilmektedir.

Ayrıca, Avrupa Komisyonu 2010 Altın Yıldız dülleri kazananları, Şehir eşleştirme alanında dört proje olarak belirtilmektedir; bu projeler şu Şekilde belirtilmektedir (European Commission Golden Stars Awards, 2010: 3);

Finlandiya, Estonya, Letonya, Polonya, Slovakya, Almanya ve Belçika’dan ortaklarla vatandaşların ‘Baltık Denizi Perspektifinden Enerji ve Sürdürülebilir Kalkınma’ Toplantısı Osthannar Belediyesi (İsveç); Tarragona Belediyesi (İspanya) İtalya, ek Cumhuriyeti, Fransa ve Avusturya’dan ortaklarla vatandaşların ‘Avrupa Gençlik Oyunları 2010’ Toplantısı; Haaren Belediyesi (Hollanda), tüm Avrupa Birliği Üye Devletlerinden ortaklarla ‘Avrupa Kırsal Topluluklar Őartı’ adlı Ağ Oluşturma Projesi; Malle Belediyesi (Belçika), Almanya, Polonya, Birleşik Krallık ve Fransa’dan ortaklarla ‘Altın Köprü’ Ağ Kurma Projesi.

Bu kapsamda, Şehir eşleştirme projelerinde, Osthannar Belediyesi (İsveç) vatandaşların ‘Baltık Denizi Perspektifinden Enerji ve Sürdürülebilir Kalkınma’ Toplantısı’nın temaları iklim stratejilerinde yerel eylem, sürdürülebilir kalkınma, enerji ve evre olarak belirtilmektedir. İkinci olarak, Tarragona Belediyesi (İspanya) vatandaşların ‘Avrupa Gençlik Oyunları 2010’ toplantısı temaları engelliler için sporun teşvik edilmesinin sağlanması, karşılıklı hoşgürü ve anlayışın geliştirilmesi ve spor vasıtasıyla dilsel ve kültürel çeşitliliğin desteklenmesi, Avrupa’yı Avrupa genelindeki yerel topluluklardaki genç nesil ile daha yakın hale getirmek olarak açıklanmaktadır (European Commission Golden Stars Awards, 2010: 5-7). Üçüncü olarak, Haaren Belediyesi (Hollanda), ‘Avrupa Kırsal Topluluklar Őartı’ adlı Ağ Oluşturma Projesi’nin temaları gençlerin katılımı, engelliler, eğitim ve istihdam için yerel politikalar, yerel demokrasiye katılım ve Avrupa Dostları Eşleştirme Dernekleri Organizasyonu olarak ifade edilmekte ve son olarak, Malle Belediyesi (Belçika) ‘Altın Köprü’ Ağ Kurma Projesi’nin temaları kültürel miras, amatör sanat, fotoğraf ve müzik, evre ve sosyal girişimcilik olarak belirtilmektedir (European Commission Golden Stars Awards, 2010: 9-11). Açıklamalardan da görüleceği üzere Avrupa lkelerinin çok sayıda Şehir eşleştirme uygulaması bulunmakta ve bu uygulamalar evre, sürdürülebilir kalkınma, enerji, engelliler, dilsel ve kültürel çeşitlilik, gençlerin katılımı, vatandaşlık, sanat ve kültür, sosyal içerme, Avrupa Halkını bir araya getirmek, yerel ekonomik gelişme ve yerel hizmet sunumunun iyileştirilmesi gibi konuları kapsamaktadır.

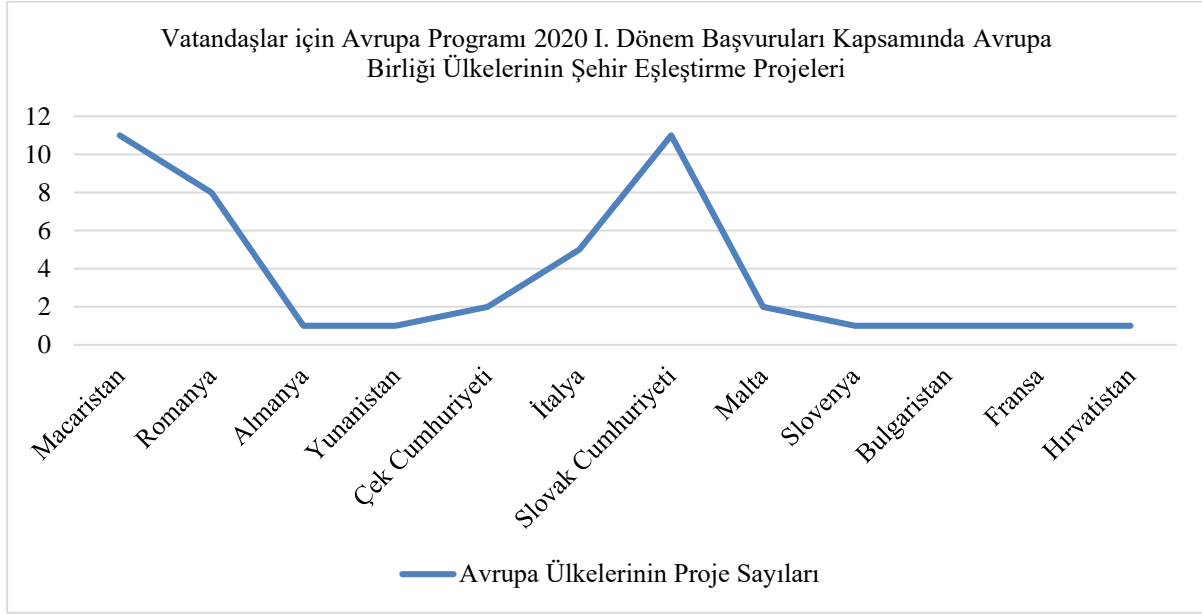
3.3. Vatandaşlar için Avrupa Programı (Europe for Citizens Programme)

Avrupa'da yaklaşık olarak şehir eşleştirmeye ilişkin 40.000 bağlantı mevcut olup, Avrupa yerel yönetimleri arasında şehir eşleştirme yaygın bir işbirliği şekli olarak ifade edilmektedir. Günümüzde, Avrupa'nın geliştiği ve aynı zamanda da Avrupalıların değiştiği vurgulanmakta ve geleneksel eşleştirme faaliyetlerinden daha hedefli işbirliklerine doğru bir yönelim söz konusu olduğu ifade edilmektedir. Bu noktada, 'Vatandaşlar için Avrupa Programı', bu gelişmeyi destekler nitelikte yer almakta ve daha yapılandırılmış ve büyük yeni işbirliği alanlarını desteklemektedir. Bu noktada, ilgili Programın destek olduğu konular; proje liderlerinin ortaklıklarını daha iyi yapılandırmaları, kapsamalarını yeni konuları içerecek şekilde geniş hale getirmeleri olarak belirtilmektedir (Local Regional Europe White Paper, 2011: 18). Eşleştirmeyi Avrupa entegrasyonuna birleştirme noktasında göz önünde bulundurulması gerekli öncelikler programda: AB politikalarının toplumlarda etkisi, kültürler arası diyalog, Aktif Avrupa Vatandaşlığı: Avrupa'da katılım ve demokrasi, Avrupa'da insanların refahı: istihdam, sosyal uyum ve sürdürülebilir kalkınma ve Avrupa Birliği'nin geleceği ve temel değerleri konuları olarak açıklanmaktadır (Joenniemi & Serguinin, 2012: 17).

Avrupa'da şehir eşleştirme Avrupa Birliğince (AB) desteklenmekte ve şehir eşleştirme Avrupa entegrasyonunun bir parçası olarak tanınmış bir niteliğe sahip bulunmaktadır. AB'de eşleştirmeye olan destek, 2007-2013 yıllarını kapsayan dönemde Vatandaşlar için Avrupa Programı vasıtasıyla sağlanmış ve program aktif Avrupa vatandaşlığı arayışında kapsamlı organizasyon ve faaliyet çeşitliliğini destekleme hedefini barındırmıştır (Joenniemi & Serguinin, 2011b: 233). Bu kapsamda, Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi (CEMR) şehir eşleştirmeye ilişkin Odak Grubu CEMR üye derneklerinden uzmanları ve eşleştirme koordinatörlerini bir araya gelmelerini sağlamaktadır. İlgili Odak Grup yeni şehir eşleştirme biçimlerinin geliştirilmesi, takip edilmesi ve desteklenmesi amacına sahip bulunmaktadır (Local & Regional Europe, 2021c).

Vatandaşlar için Avrupa Programı'nın genel amacı Birliği vatandaşlara daha yakın hale getirmek olarak belirtilirken, programın genel kapsamdaki hedefleri vatandaşların Birlik, Birliğin tarihi ve Birliğin çeşitliliği anlayışına katkıda bulunmak ve Avrupa vatandaşlığını teşvik etmek ve Birlik düzeyinde sivil ve demokratik katılma ilişkin koşulların daha iyi hale getirilmesi olarak belirtilmektedir (Europe for Citizens Program, 2020: 5). İlgili Programın genel özellikleri; eşit erişim, uluslararası ve yerel boyut, kültürlerarası diyalog, gönüllülük-aktif Avrupa vatandaşlığının ifadesi, Avrupa dayanışma grupları başlıkları çerçevesinde açıklanmaktadır (Europe for Citizens Program, 2020: 5-6). Vatandaşlar için Avrupa Programı iki aşamadan oluşmakta ve yatay bir eylemle uygulanması söz konusu bulunmaktadır. Birinci kısım Avrupa'yı Hatırlama'dan (*European Remembrance*) oluşmakta ve hatırlama, ortak değerler ve tarih ve Birliğin amacı gibi konularda farkındalık yaratmayı içermektedir. İkinci kısım demokratik katılım ve sivil katılım; birlik düzeyinde vatandaşların demokratik ve sivil katılımının teşvik edilmesine yönelik bulunmakta ve bu aşamadaki önlemler şehir eşleştirme, kent ağları ve sivil toplum projelerinden oluşmaktadır (Europe for Citizens Program, 2020: 7).

Bu kapsamda, Vatandaşlar için Avrupa Programı'nın demokratik katılım ve sivil katılma ilişkin aşaması; Avrupa vatandaşlığının teşvik edilmesi, AB düzeyinde sivil ve demokratik katılımın koşullarının daha iyi duruma getirilmesi, AB politika oluşturma sürecine katılımı desteklemek ve vatandaşların AB düzeyinde demokratik katılımını desteklemek olarak ifade edilmektedir. Bu ilgili aşama; sivil katılımı içeren ve AB politikalarına odaklanan faaliyetleri ve AB düzeyinde girişimlere destek olmakta; bu girişimler de toplumsal gönüllülük, toplumsal katılım, dayanışma, kültürlerarası öğrenme ve karşılıklı anlayış gibi konularda fırsatlar sunmaktadır (European Commission-Europe for Citizens, 2021). Vatandaşlar için Avrupa Programı çerçevesinde şehir eşleştirme programına 2020 yılı döneminde Şubat ve Eylül ayları kapsamında başvuru yapılmıştır (Europe for Citizens Program, 2020: 9). İlgili programın 2014-2020 yıllarını kapsayan yedi yıllık toplam bütçesi 187.718.000 Euro'dur, bir gösterge niteliğinde Programı oluşturmakta olan Yönetmelik, 2014-2020 program döneminin tamamı için farklı eylemler arasındaki dağılımın birinci aşama Avrupa'yı hatırlama için yaklaşık olarak %20, ikinci aşama-demokratik ve sivil katılım için yaklaşık olarak %60 ve yatay hareket-valorizasyon için yaklaşık %10 olmasını sağlamaktadır ve geriye kalan ödeneğinse teknik, idari ve genel giderlerin karşılanması adına tahsis edileceği belirtilmektedir (Europe for Citizens Program, 2020: 10).

Grafik 1: Vatandaşlar için Avrupa Programı 2020 I. Dönem Başvuruları Kapsamında Avrupa Birliği Ülkelerinin Şehir Eşleştirme Projelerine Genel Bir Bakış

Kaynak: European Commission, 2020a

Vatandaşlar için Avrupa Programı 2020 dönemi ilk dönem başvurularında Avrupa Birliği ülkelerinin hibe alan projeleri incelenmiştir. Bu kapsamda, 25.000 Euro maksimum AB hibesi alan projeler Grafik 1’de ülkelerin proje sayılarına ilişkin olarak gösterilmektedir.

Bu dönemde, Avrupa Birliği üyelerinden 25.000 Euro AB hibesini en çok alan iki ülke Macaristan ve Slovak Cumhuriyeti olmakla birlikte, bu ülkelerin 2020 yılının birinci dönem başvurularında 11 adet başarılı Şehir eşleştirme projesi yer almaktadır. Macaristan’ın başarılı olan projeleri: ‘İçimizdeki Tarih Kişiselden Avrupa Düzeyine’, ‘Yaratıcılık ve Sorumluluk-Bizim Sürdürülebilir Gelecek Kavramımız’, ‘Gençler İçin’, ‘Daha İyi Bir Dünya İnşa Edelim, Avrupa Gençlik Toplantısı’, ‘Birlikte Daha İyi’, ‘15. Avrupa Yerleşim Toplantısı...’, ‘Bir Fırsat Olarak Yabancı-Ayrımcılığa ve Dışlanmaya Karşı Sanatla’, ‘Evet - Genç Avrupalılar Dayanışma İçinde’, ‘Avrupa alışmaları Yoluyla Gönüllülük ve Göç’, ‘Avrupa Haklarımız-Avrupa Geçmişimiz ve Geleceğimiz: Eşleştirme- Ouchi, 2004: 2 Buluşması’, ‘CEE Bölgesinin Kırsal Alanları İçin Dezavantajlı Grupların Ve Azınlıkların Belediye Hizmetlerine Eşit Erişimi Sağlamaya Yönelik Eylem Planının Oluşturulması’ Projelerini kapsamaktadır (European Commission, 2020a). Bu projeler tarih, sorumluluk, gençlik, katılım, dayanışma, dezavantajlı gruplar, göç, çocuk, Avrupa hakları gibi konuları içermektedir.

Buna ek olarak, Slovak Cumhuriyeti’nin kazanan projeleri: ‘Avrupa Őüphecililięine (*Eurosceptism*) Meydan Okumak İçin Platform’, ‘Trstená 2020 -Avrupa’da Birlikte’, ‘Orta ve Doğu Avrupa Őehirlerindeki Yeni Öncelikleri Bağlamında AB’nin Geleceği’, ‘Yahudiler, Slovaklar, Macarlar ve diğer Avrupa Uluslarının Ortak Tarihi 1920- 2020’, ‘Avrupa’da Ekolojik Bütünleřmeye Doğru’, ‘İyileştirme İçin Yer Var’, ‘Avrupa’da İleriye Dönük Kaliteli Yařam - Çevre Dostu Toplantı Üzerine’, ‘Genç, Dinamik Ve Sorumlu- Yeni Nesil Avrupa’, ‘Avrupa’nın Geleceği İçin Kardeřlik-Yaşanabilir, Demokratik Bir Avrupa İçin Kültürlerarası Diyalog’, ‘Çok Kültürlü Toplum ve Geleneklerin Korunması’, ‘Vatandaşlar için Avrupa - Avrupa Vatandaşları’ projelerini içermektedir (European Commission, 2020a). Bu projeler, katılım, AB’nin geleceği, ekoloji, ortak tarih, çevre, gençlik, kültür ve vatandaşlık gibi konuları barındırmaktadır.

Bu dönemde, Avrupa Birliği üyelerinden 25.000 Euro AB hibesini en çok alan ülkelere olan Romanya başarılı projeleri ile ön sıralarda yer alan bir ülke konumundadır. Bu kapsamda, Romanya’nın ‘Avrupa Projesinin Kurucu Değerlerine Dönüş’, ‘Ortak Avrupa, Ortak Değerler, Ortak Zorluklar’, ‘Çeşitlilik ve Dayanışma- Avrupa’nın Geleceği İçin Başka Bir Őans’, ‘Avrupa’nın Geleceği- Hearings From Youth’, ‘Avrupa Őüphecililięi - Genç Avrupalılardan Sesler’, ‘Yeni AB

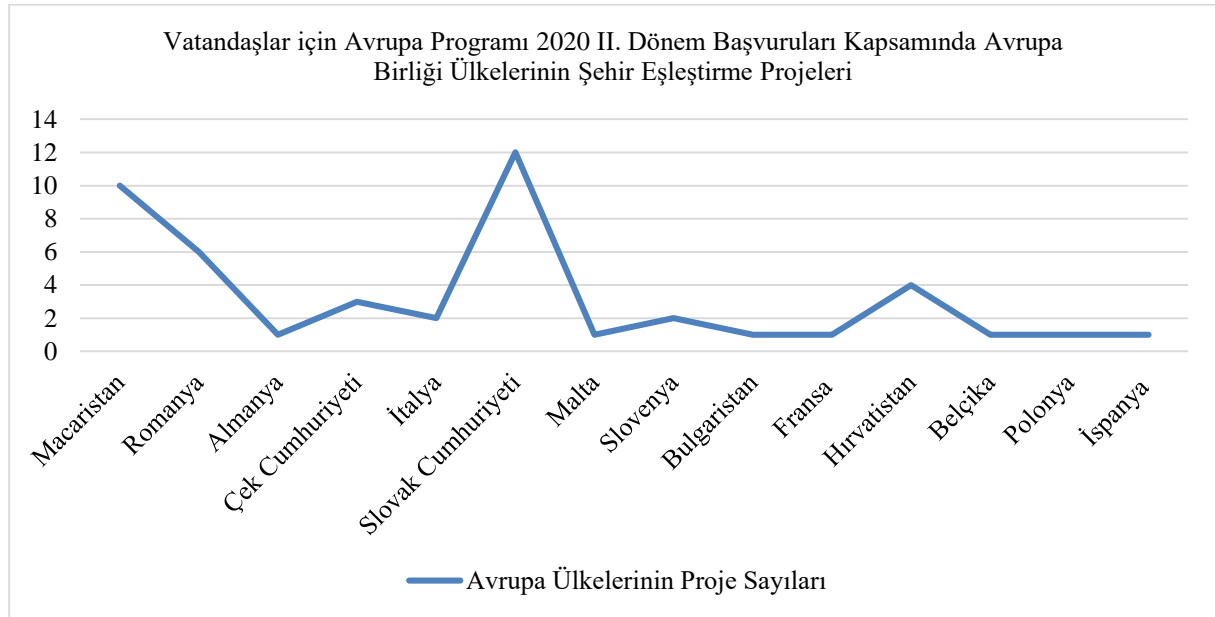
Öncelikleri...', 'Brexit'ten Sonra Avrupa', 'AB Geleceği: Ortak Hedefler, Ortak Fırsatlar' isimli projeleri yer almaktadır (European Commission, 2020a). Bu kapsamda, Romanya'nın şehir eşleştirmeye ilişkin proje konuları Avrupa Projesi'nin kurucu değerleri, çeşitlilik ve dayanışma, gençlik, AB'nin geleceği gibi konuları kapsamaktadır.

Bu projelere ek olarak, İtalya yine 2020 döneminde ilk dönem şehir eşleştirme projeleri ile ön plana çıkan ülkelerden biri olarak, başarılı projeleri şu şekildedir: 'Entegrasyon İçin Göçmenlik-Hikayeni Anlat', 'Yaratıcı Şehirler, İklim Değişikliği ve Vatandaşlar', 'İşbirliği ve Dayanışma İçin Avrupa', 'Daha Sıkı Bir Uluslararası Dayanışma İçin Aktif Vatandaşlık', '(Meet in Person) Şahsen Buluşun' (European Commission, 2020a). İtalya proje konuları göçmenlik, iklim, işbirliği ve dayanışma, vatandaşlık ve katılım konularını içermektedir. Diğer AB ülkelerinden Malta'nın ilgili dönemde şehir eşleştirme projeleriyle 'Younited-Avrupa Kalkınmasında Bir Araya Gelen Gençlik' ve 'Yedi Avrupa Ülkesi- Bir Kimlik' tir (European Commission, 2020a). Bu kapsamda, Malta'nın şehir eşleştirme konusundaki projeleri gençlik ve kimlik konularında ön plana çıkmaktadır.

Bu dönemde diğer ülkelerin projeleri şu şekilde belirtilebilir; Almanya: 'Avrupa'nın Geleceği-Rendsburg'da Avrupa Gençlik Toplantısı', Yunanistan: 'Avrupa İçin Gençlik', Çek Cumhuriyeti: 'Sınır Tanımayan Arkadaşlıklar...', 'Avrupa'da Üretilmiştir', Lüksemburg: 'Avrupa'nın Geleceği İçin Anlatılar Keşfetmek', Slovenya: 'Avrupa Bizim Evimiz', Bulgaristan: 'Topluma İnanç ve Avrupa Onuru 2020', Fransa: 'Saint Alsdorf Eşleştirmesinin 50. Yıldönümü', Hırvatistan: 'Avrupa Kolay' projeleridir (European Commission, 2020a). Bu kapsamda, belirtilen ülkelerin projeleri Avrupa'nın geleceği, gençlik, arkadaşlık konularını kapsamaktadır.

Vatandaşlar için Avrupa Programı 2020 dönemi ilk dönem başvurularında AB ülkelerinin 25.000 Euro AB hibesi alan projeleri gençlik projeleri, Avrupa'nın geleceği, dayanışma, çevre, katılım, tarih, AB'nin geleceği, vatandaşlık, kültür, göç, çocuk konularını kapsamaktadır.

Grafik 2: Vatandaşlar için Avrupa Programı II. Dönem Başvuruları Kapsamında Avrupa Birliği Ülkelerinin Şehir Eşleştirme Projelerine Genel Bir Bakış

Kaynak: European Commission, 2020b

Vatandaşlar için Avrupa Programı 2020 dönemi ikinci dönem başvurularında Avrupa Birliği ülkelerinin hibe alan projeleri araştırılmış ve 25.000 Euro maksimum AB hibesi alan projeler Grafik 2'de ülkelerin proje sayıları ile alakalı olarak gösterilmektedir.

Avrupa Birliği üyelerinden Macaristan ve Slovak Cumhuriyeti 2020 yılının ikinci dönem başvurularında proje sayıları sayısal olarak diğer AB üyeleri projelerinden fazladır. Slovak Cumhuriyeti'nin başarılı olan 12 projesi şunlardır: 'Eğitim, Kültür, Vatandaşlık ve Gönüllülük Şehir Eşleştirme Etkinliğine Hoş Geldiniz', 'Halklar ve Nesiller Arasında Dayanışma İçinde Avrupa'nın

Geleceğini İnşa Etmek, Ortaklık, Kriz Yönetimi’, ‘Avrupa İçin Sanat/ Sanat İçin Avrupa’, ‘Cierna Voda ve Arkadaşları: Avrupa’nın Nasıl Daha Başarılı Hale Getirileceğini Tartışacak 10 Ülkeden 20 Topluluk’, ‘Ortak İşbirliği - AB Uyumunun Başarısının Anahtarı’, ‘Kültürlerarası İşbirliği - Aktif Vatandaşlığın Anahtarı’, ‘Biz Avrupayız’, ‘Büyük Őey Velky Meder’de Gerçekleřecek’, ‘Gelin 2021-2027 Dönemine Birlikte, Sorumlu Bir Şekilde, İşbirliği İçinde Girelim - II Janíky’ de Şehir Eşleştirme’, ‘Birbirine Bağlı Bir Avrupa’nın Yönetimi’, ‘AB’i İzle (FOLLOWEU)’, ‘Daha İyi Bir Gelecek İçin Fikirlerimiz’ (European Commission, 2020b). Bu projeler, eğitim, kültür, vatandaşlık, Avrupa’nın geleceği, işbirliği ve sanat gibi konuları kapsamaktadır.

Bu kapsamda, Macaristan’ın başarı elde ettiği projelerse: ‘Güçlü Bir Avrupa İçin Avrupa Őehirleri - Avrupa Kuřkulu Anlatıların Dinamiklerini Bozmak ve Birliğin Geleceğini Tartışmak’, ‘Açık Dayanışma İçin Bir Araya Gelme’, ‘Yeřil Avrupa Renk Kültürü- Csítár’da 25. Yıl Toplantısı’, ‘Pan - Avrupa Konsültasyonu’, ‘Dayanışma Amaçları İşbirliği Giriřimlerini ve Öğrenmeyi Geliřtirir’, ‘Avrupalı Olmanın Yönleri - Ortak Bakış Açılışları Toplanması’, ‘SMAPT - Vatandaş Katılımını ve Katılımcı Gelişimi Paylařma’, ‘Gelecek Bize Bağlı - Lábatlan, Karva Ve Rechnitz ile İkiz Şehir Buluşması’, ‘Avrupa 1990- Sınırsız’, ‘Gelecek Sizin Ellerinizde- Vác’da Çocuk Toplantısı’(European Commission, 2020b). Bu kapsamda, Macaristan’ın eşleştirme projeleri AB’nin geleceği, dayanışma, katılım, çevre ve çocuk konularını kapsamaktadır.

Bu doğrultuda, Romanya’nın Şehir eşleştirme projeleri şu Şekilde belirtilmektedir: ‘Mobil AB Vatandaşları Entegrasyonu - Birimiz Hepimiz, Hepimiz Birimiz İçin’, ‘Avrupa Birliği’ndeki Kriz Zamanlarında Dayanışmacı Şehir Eşleştirme Yaklaşımı’, ‘Vatandaşlık, Kültür ve Avrupa’nın Geleceği - Bizim Gördüğümüz Gibi’, ‘Dostluk, Sorumluluk ve Kültür - Bu Bizim Avrupa’mız’, ‘Diyalog Avrupa’, ‘Ortaçağdan AB’ye’ (European Commission, 2020b). Romanya’nın Şehir eşleştirme kapsamındaki proje konuları dayanışma, vatandaşlık, kültür ve Avrupa’nın geleceği konularını içermektedir.

Ayrıca, Hırvatistan’ın Şehir eşleştirme projeleri şu Şekilde belirtilmektedir: ‘AB’de Demokrasi ve Dayanışmayı Güçlendirmek’, ‘AB’nin Gelecekteki Zorlukları - Çeşitlilik Bizim Avantajımız’, ‘Ludbreg’de Azınlıklar Zirvesi’, ‘Küçük Toplulukların 12. Avrupa Pikniği’ (European Commission, 2020b). Hırvatistan’ın Şehir eşleştirme çerçevesindeki proje konuları dayanışma ve AB’nin geleceği gibi konuları kapsamaktadır.

Çek Cumhuriyeti’nin Şehir eşleştirme projeleriye ‘Gelecek Bizim Elimizde’, ‘Gelecek Bizim Elimizde -AB’nin Demokratik Yaşamına Aktif Katılım’, ‘Aktif Vatandaş Avrupa’ olarak belirtilmektedir (European Commission, 2020b). Çek Cumhuriyeti’nin proje konuları aktif vatandaşlık ve aktif katılım gibi konuları içermektedir.

Slovenya’nın ikinci dönem projeleriye ‘Avrupa, Herkes için Bir Yuva’ ve ‘Avrupa Lezzeti ve Skofja Loka’dır; İtalya’nın projeleriye ‘Çeşitlilik Őehri-Zen’ ve ‘AB: Gelecek İçin Ortak Bir Vizyon’dur. Diğer ülkelerin başarılı projelerini şu Şekilde sıralamak mümkündür: Belçika: Avrupa’yı Bayrakların Üzerine Koyun; Malta: SAVE-Dayanışma Eylemleri ve Avrupa’da Gönüllülük; Fransa: Hafızanın Yolları, Almanya: Manastır kasabası Waldsassen’de 2021 Avrupa Haftası, Polonya: Yaşlılar ve Gençler için Uluslararası İşbirliğinin Teşvik Edilmesi; İspanya: Net-med Köprüsü; Bulgaristan: Kültürel Çeşitlilik Festivali (European Commission, 2020b). Bu kapsamda, belirtilen ülkelerin projeleri dayanışma, işbirliği ve kültürel çeşitlilik gibi konuları kapsamaktadır.

Vatandaşlar için Avrupa Programı 2020 dönemi ikinci dönem başvurularında AB ülkelerinin hibe alan projeleri AB’nin geleceği, dayanışma, vatandaşlık, Avrupa’nın geleceği, kültür, işbirliği, katılım, sanat, çocuk ve çevre konularını içermektedir.

4. SONUÇ

Avrupa’da Şehir Eşleştirmeye ilişkin başarılı uygulama örnekleri olarak gösterilen Şehir eşleştirme projeleri yer almaktadır. Bu kapsamda, 2010 Altın Yıldız Ödülleri kazanan projelere bakıldığında; sürdürülebilir kalkınma enerji ve çevre; engellilerin için sporun teşvik edilmesi, spor yoluyla kültürel ve dilsel çeşitliliğin artırılması; gençlerin katılımı, yerel demokrasiye katılım, eğitim ve istihdam için yerel politikalar konulu başarılı projeler bulunmaktadır (European Commission Golden Stars Awards, 2010: 9-11). Ayrıca, Avrupa Şehir eşleştirme iyi uygulama örnekleri olarak

belirtilen uygulamalar incelendiğinde ilgili örneklerin Avrupa halkını bir araya getirmek, sanat ve kültür, gençlik, vatandaşlık, sosyal içerme, sürdürülebilir kalkınma, yerel hizmet sunumunun iyileştirilmesi, yerel ekonomik gelişme ve dayanışma konularını kapsadığı görülmektedir. Bu kapsamda çok sayıda Avrupa ülkesinin şehir eşleştirme kapsamında işbirliği yaptıkları gözlemlenmektedir, bu kentlerin bulunduğu ülkelere örnek vermek gerekirse Tablo 1’de de görüleceği gibi; Fransa-Almanya, Letonya-Danimarka Avrupa halkını bir araya getirmek konusunda; Macaristan-Slovakya-Romanya, Fransa-Almanya-Polonya, Slovakya-Polonya sanat ve kültür konusunda; Avusturya-Polonya-Fransa gençlik konusunda; Belçika-Fransa-Almanya, Macaristan-Romanya vatandaşlık konusunda; Hollanda-Polonya sosyal içerme konusunda; Slovenya-Almanya-Slovakya-Fransa ve Slovakya-Almanya sürdürülebilir kalkınma konusunda; Hollanda-Macaristan, Hollanda-Estonya ve Danimarka-Litvanya yerel hizmet sunumunun iyileştirilmesi konusunda; Danimarka-Polonya yerel ekonomik gelişme konusunda ve İsviçre-Romanya dayanışma konusunda kentler birbirleriyle işbirliği gerçekleştirmektedir (Council of European Municipalities and Regions, 2007: 6-21).

Vatandaşlar için Avrupa Programı (*Europe for Citizens*) Avrupa’yı hatırlama ve demokratik katılım ve sivil katılım olmak üzere iki aşamadan oluşmakta ve ikinci aşamadaki önlemler şehir eşleştirme, kent ağları ve sivil toplum projelerinden meydana gelmektedir (Europe for Citizens Program, 2020: 7). Çalışma kapsamında, Vatandaşlar için Avrupa Programı’nın ilk ve ikinci dönem başvuruları incelenmiş ve 25.000 Euro maksimum AB hibesi alan Avrupa Birliği ülkelerinin projeleri başvuru dönemleri itibarıyla inceleme konusu edilmiştir. Her iki dönemde de başarı elde edilen projelerde ortak konular Avrupa’nın geleceği, katılım, çevre, çocuk ve dayanışmaya ilişkin bulunmaktadır (European Commission, 2020a; 2020b).

Buna ek olarak, şehir eşleştirmeye ilişkin problem olarak ifade edilen alanlara bakılacak olursa; Newtwin Gençlik Forumunda (*Newtwin Youth Forum*) eşleştirme projelerinde bazı problem alanları görünürlük: farkındalık eksikliği, eski moda imaj, projelerin sosyal etkisinin bulunmaması; pratik sorunlar: ilişki sürdürülüyor, uygun olmayan eşleşmeler, maliyet, lojistik; kişisel engeller: vatandaşlardan destek eksikliği, kültürlerarası çatışma, ilginin korunmaması olarak belirtilmektedir (Newtwin Manual, 2011: 24-28). Şehir eşleştirmeye ilişkin bazı dezavantajlı konular yüksek maliyetler, eşleşenler arasında olası çatışma, daha az elverişli bir yöntem olma olasılığı olarak ifade edilmektedir (Ouichi, 2004: viii).

Çalışmada, Avrupa ülkelerinin örneklerine bakıldığında çok sayıda konuda Avrupa kentlerinin işbirliği içerisinde yer aldıkları görülmektedir. Avrupa şehir eşleştirme sürecinin kesintisiz ve etkin bir şekilde işleyişi adına gözetilmesi gerekli unsurlar şu şekilde ifade edilebilir; şehir eşleştirme sürecine dahil olmak isteyen ancak süreçle ilgili nasıl bir yol izlemesi gerektiği hakkında bilgisi olmayan yerel otorite ve kuruluşların bilgi sahibi olmalarının sağlanması; şehir-eşleştirme iyi uygulama örneklerinin paylaşım imkanlarının geliştirilmesi, bu kapsamda, daha fazla paydaşın bir araya gelebilmelerine imkan sağlayacak etkinlik ve aktiviteler düzenlenmeli; vatandaşların şehir eşleştirme sürecinin topluma katkısının daha anlaşılır hale getirilmesi; şehir eşleştirme sürecinde yerel kamu kurum ve kuruluşlarının hangi temalarda şehir eşleştirme sürecine dahil olmaları gerektiğinin doğru tespit edilmesi ve bu temaların doğru yöntem ve metodlarla belirlenmesi gerekliliği; şehir-eşleştirmeye dair yerel otoritelerin proje ya da fikir takımları oluşturmaları ve belli aralıklarla farklı sektörlerden ilgi gruplarını bir araya getirmeleri gerekmektedir. Şehir eşleştirme görüldüğü gibi AB ülkelerinde Avrupa ve AB’nin geleceğine ilişkin konularda ülkelerin ortak hedef ve politika oluşturma ve oluşturulan bu politikalar çerçevesinde ortak hareket edebilmeye yönelik bir araç niteliğinde bulunmaktadır. Şehir eşleştirme, AB ülkelerinin gençlik, göç, katılım, vatandaşlık, kültür gibi çoğu konuda günün değişen koşullarını değerlendirebilmelerine katkılar sağlamaktadır.

Etik Beyan: Bu çalışmada “Etik Kurul” izni alınmasını gerektiren bir yöntem kullanılmamıştır.

Ethics Statement: In this study, no method requiring the permission of the “Ethics Committee” was used.

KAYNAKA

- Acuto, M., Morissette, M., Chan, D., & Leffel, B. (2016). *City diplomacy and twinning: Lessons from the UK, China and globally*. City Leadership Initiative Working Paper, For the Department of Business, Innovation and Skills and the Foreign and Commonwealth Office. City Leadership Initiative Department of Science, Technology, Engineering and Public Policy University College London.
- Cities. (2015). *Creativity and innovation in town-twinning activities in Europe and southern Europe, project results*. ALDA (Association of Local Democracy Agencies)-Europe for Cities Programme.
- Cooper, L. (1984). *The twinning of institutions: Its use as a technical assistance delivery system*. World Bank Technical Paper Number 23. July 1984. World Bank Technical Paper.
- Council of Europe. (2015). *City to city cooperation toolkit*. (Council of Europe-C2C Toolkit-2015). ISIG (Institute of International Sociology Gorizia)- Council of Europe.
- Council of European Municipalities and Regions (CCRE CEMR). (2007). *Twinning for tomorrow's world practical handbook*. October 2007, Council of European Municipalities and Regions Publication.
- Europe for Citizens Programme. (2020). *Europe for citizens programme 2014-2020. Programme guide for actions grants*. European Commission Education, Audiovisual and Culture Executive Agency.
- European Commission. (1997). *A Europe of towns and cities: A practical guide to town-twinning*. Prepared by the Secretariat-General of the European Commission under the direction of B. Lücke, & E. Bellocchi. Office for Official Publications of the European Communities.
- European Commission. (2020a, June 15), *Europe for citizens strand 2 measure 2.1 town twinning selection year 2020 round 1*. European Commission Education, Audiovisual and Culture Executive Agency.
https://eacea.ec.europa.eu/sites/eaceasite/files/tt_round_1_selection_results.pdf
- European Commission. (2020b, June 15). *Europe for citizens strand 2 measure 2.1 town twinning selection year 2020 round 2*. European Commission Education, Audiovisual and Culture Executive Agency.
https://eacea.ec.europa.eu/sites/eaceasite/files/tt_2020r2_publication_of_results.pdf
- European Commission-Europe for Citizens. (2021, June 20). *Europe for citizens-democratic engagement and civic participation*. https://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens/strands/europe-for-citizens-democratic-engagement-and-civic-participation_en
- European Commission Golden Stars Awards. (2010). *Golden stars awards 2010 Europe for citizens programme the book of the awarded projects*. European Commission Publication.
- Habitat (United Nations Centre for Human Settlements) & United Towns Organisation (UTO/FMCU). (2001). *City to city cooperation: Issues arising from experience*. An Interim Report prepared as a contribution to discussions on decentralised cooperation at the IULA/UTO Unity Congress, Rio de Janeiro, 3-6 May 2001 and on city to city cooperation at the 25th United Nations General Assembly Special Session (Istanbul+5) New York, 6-8 June 2001. Habitat (United Nations Centre for Human Settlements) ve United Towns Organisation (UTO/FMCU) on behalf of the WACLAC (World Associations of Cities and Local Authorities Coordination).
- Handley, S. (2006). *Take your partners. The local authority handbook on international partnerships*. International Report Number 10. Local Government International Bureau.
- Hellenic Republic. (2007). *A Europe of cities and citizens: A practical guide to the international partnerships of local authorities*, Hellenic Republic Ministry of Interior, Public Administration and Decentralization Ministry of Foreign Affairs.

- Jańczak, J. (2017). Town twinning in Europe. Understanding manifestations and strategies. *Journal of Borderlands Studies*, 32(4), 477-495. <https://doi.org/10.1080/08865655.2016.1267589>
- Joenniemi, P., & Jańczak, J. (2017). Theorizing town twinning-towards a global perspective. *Journal of Borderlands Studies*, 32(4), 423-428. <https://doi.org/10.1080/08865655.2016.1267583>
- Joenniemi, P., & Sergunin, A. (2011a). Another face of integration: City twinning in Europe. *Research Journal of International Studies*. 22(December, 2011), 120-131. https://psy.hse.ru/data/2012/01/18/1259082245/1RJIS_22_11.pdf
- Joenniemi, P., & Sergunin, A. (2011b). When two aspire to become one: City-twinning in Northern Europe. *Journal of Borderlands Studies*, 26(2), 231-242. <https://doi.org/10.1080/08865655.2011.641323>
- Joenniemi, P., & Sergunin, A. (2012). *Laboratories of European integration: City twinning in Northern Europe*. EUBORDERREGIONS Working Paper Series 1.
- Jones, M. L., & Blunt, P. (1999). Twinning as a method of sustainable institutional capacity building. *Public Administration and Development*, 19(4), 381-402. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1099-162X\(199910\)19:4<381::AID-PAD87>3.0.CO;2-1](https://doi.org/10.1002/(SICI)1099-162X(199910)19:4<381::AID-PAD87>3.0.CO;2-1)
- Local & Regional Europe. (2021a, July 15). *Ten keys to success*. <http://www.twinning.org/en/page/ten-keys-to-success#.YDjd7WgzZPY>
- Local & Regional Europe. (2021b, July 15). *History*. <http://www.twinning.org/en/page/history#.YDZeTugzZPY>
- Local & Regional Europe. (2021c, July 16). *Town twinning*. <https://www.ccre.org/activites/view/9>
- Local & Regional Europe White Paper. (2011). *White paper for an active European citizenship*. December 2011. Local & Regional Europe Publication.
- Newtwin Manual. (2011). *Newtwin manual: Innovation and practical ideas for town twinning*. CESIE-Centro Studi ed Iniziative Europeo. European Cooperation Department.
- Ouchi, F. (2004). *Twinning as a method for institutional development: A desk review*. WBI Evaluation Studies EG04-85. The World Bank Institute, The World Bank, May 2004.
- Sister Cities International. (2017, June 15). *Guide to establishing sister city relationships*. Sister Cities International. <https://sistercities.org/wp-content/uploads/2017/10/Guide-to-establishing-a-sister-city-relationship.pdf>
- The Handbook of Town Twinning. (2019). *The handbook of town twinning: The Turkish perspective*. T.C. Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı.
- Twinning Tool. (2021, July 20). *The partnership tool for projects and activities*. <https://www.yereldeab.org.tr/twin/about-sister-cities.html>
- Vilar, C. M. (2021, July 20). *Council of European municipalities and regions a Europe for our municipalities and regions: Introducing cemr, European cities and twinning, think globally, act locally*. https://www.yereldeab.org.tr/Portals/4/publications/1st_study_visit_ccre_presentation.pdf
- WHO Regional Office for Europe. (2001). *Guidelines for city twinning*. Produced for the SAVE II Cycling Project: In Tandem. World Health Organization, 2001.
- Zelinsky, W. (1991). The twinning of the world: Sister cities in geographic and historical perspective. *Annals of the Association of American Geographers*, 81(1), 1-31. <http://www.jstor.org/stable/2563668>